

VII I VIII SYMPOZJUM EKUMENICZNE W OLSZTYNIE

Staraniem Diecezjalnego Instytutu Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II w Olsztynie zorganizowane zostały VII i VIII Sympozjum Ekumeniczne.

VII Sympozjum Ekumeniczne odbyło się 19 stycznia 1989 r. w Olsztynie. Uczestniczyli w nim Księża Biskupi dr Edmund Piszcz i dr Wojciech Ziemba, duchowieństwo Olsztyna, w tym również ks. mgr A. Szełomow, dziekan prawosławny, przedstawiciele olsztyńskiego środowiska naukowego i artystycznego, klerycy i studenci Studium Teologii dla Świeckich w Olsztynie.

VII Sympozjum Ekumeniczne w Olsztynie poświęcone było problematyce ekumenicznej w teologii i sztuce. Miało ono na celu, poprzez tematykę ikony i dialogu, przybliżyć myśl braci rozłączonych, szczególnie z Kościoła Wschodniego. Na wybór tematyki miały wpływ ubiegłoroczne obchody Tysiąclecia Chrztu Rusi, jak i przeżywane na naszych oczach odrodzenie chrześcijaństwa w Związku Radzieckim.

Przybyłych na VII Sympozjum Ekumeniczne powitał ks. prof. dr hab. Marian Borzyszkowski — dyrektor Instytutu Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II w Olsztynie i powiedział m.in.:

Dialog prowadzi do porozumienia i zbliżenia się człowieka do człowieka, a w dalszej konsekwencji do prawdy. Stąd już bliska droga do Boga. Świat pragnie dialogu i porozumienia. Nam zależy również na dialogu, oczywiście religijnym, ekumenicznym, aby ludziom przybliżyć prawdę o Bogu i jego miejscu w życiu człowieka.

Znaczenie ikony jest bardzo szerokie. Traktujemy ją nie tylko w kategoriach estetycznych, ale przede wszystkim religijnych, chrześcijańskich, kultowych. W tym sensie ikona, jako święty obraz, w połączeniu z modlitewną i kontemplacyjną postawą wierzącego człowieka, umożliwia nam zbliżenie się do Boga, nawiązanie z nim mistycznego kontaktu.

Do Boga, do Jego poznania i przeżycia, prowadzą różne drogi. Dziś będziemy kierować się do Boga poprzez rozważania nad dialogiem i ikoną. Prawda, piękno i dobro, analizowane na płaszczyźnie naturalnej, pozwolą

nam poznać i przybliżyć się do Boga, jako źródła tych wartości w sensie absolutnym.

Pierwszy wykład na temat *Dialog jako jeden ze składników dążności ekumenicznych* wygłosił Biskup Warmiński dr Edmund Piszcz. We wstępie mówił o dialogu w dziejach ludzkości, między ludźmi i z Bogiem. Szerzej potraktował dialog teologiczny, jako istotny element ruchu ekumenicznego, zwracając szczególną uwagę na jego cechy: pragnienie porozumienia, dobrą wolę, szacunek dla codziennych poglądów, chęć zrozumienia innych racji i postaw. „Dialog — mówił Biskup Warmiński — jest takim stosunkiem do drugiego człowieka, w którym nie chce się pochłonać, przeinaczyć, zagarnąć, lecz z którym chce się wspólnie szukać”.

Ks. prof. dr Janusz St. Pasierb mówił na temat *Teologii ikony*. We wstępnej części wykładu zostały ukazane historyczne drogi ikony od portretu antycznego i fajumskiego, poprzez szkoły malarskie na górze Synaj i Konstantynopola. Z kolei Ksiądz Profesor omówił technikę wykonywania ikony i przeszedł do zagadnień teologicznych ikony, nawiązując w swych wypowiedziach do Pawła Floreńskiego. Zwrócił uwagę na ikonę, jako na specyficzny typ dzieła artystycznego i teologicznego. Ikona nie jest ozdobą, ani ilustracją, lecz iluminacją dla człowieka, powtórzeniem aktu stworzenia świata. Przypomina i przywołuje, jak liturgia, święte wydarzenia. Ma prowadzić do duchowego pierwowzoru, który jest ponad światem. Ma strukturę symbolu, zakrywa niewidzialną rzeczywistość. W tym sensie stanowi zasłonę tajemnicy. Wreszcie jest pośrednikiem, łączy człowieka z Bogiem i ludzi między sobą. W końcowej części Ksiądz Profesor mówił o bizantyjskim pochodzeniu ikony hodegetrii — obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej.

W przerwie sympozjum nastąpiło otwarcie wystawy bibliotecznej na temat: *Ikony bałkańskie, ruskie i polskie*. Wystawa prezentowała zbiory Biblioteki Warmińskiego Seminarium Duchownego w Olsztynie, głównie albumy, książki, a z przeźroczy m.in. zbiór ikon z muzeum w Recklinghausen. Pokazano ikony macedońskie z Ochridy, serbskie i bułgarskie z Bojany i Riły. Wśród ikon ruskich zaprezentowano duży wybór ze szkoły Nowogrodzkiej i Włodzimierskiej. Czołowe miejsce zajęły ikony Teofana Greka i Andreja Rublowa. Wśród polskich ikon najważniejsze miejsce przypadło Matce Boskiej Częstochowskiej. Pokazano również ikony bieszczadzkie i współczesne J. Nowosielskiego.

Po wykładach wywiązała się dyskusja, w której głos zabierali: ks. biskup dr W. Ziemia, ks. mgr A. Szełomow, ks. dr W. Nowak, dr hab. J. Jasiński, mgr J. Piskorska.

VIII Sympozjum Ekumeniczne odbyło się w Olsztynie dnia 25 stycznia 1990 r. Na program jego złożyły się prelekcje: o. prof. dr hab. Celestyna Napiórkowskiego OFMConv. z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego: *Dialog katolików i ewangelików o jedność Kościoła* oraz ks. dr. Władysława

Nowaka z Warmińskiego Seminarium Duchownego: *Sekty albo nowe ruchy religijne. Wyzwanie duszpasterskie*¹. Po wykładach odbyła się dyskusja.

Podczas przerwy nastąpiło otwarcie wystawy i malarstwa Hieronima Skurpskiego z Olsztyna. Na wystawie zaprezentowano ważniejsze prace z twórczości artystycznej H. Skurpskiego, przede wszystkim na temat macierzyństwa, piękna krajobrazu warmińskiego oraz architektury kościelnej Fromborka, Lidzbarka Warmińskiego i Reszła.

Symposium zaszczycił swą obecnością J. E. ks. biskup dr Wojciech Ziemba.

---

¹ Por. Ks. Władysław Nowak, Współczesne ruchy religijne poza Kościołem w obliczu 2000-lecia narodzin Chrystusa. *Ateneum Kaptłańskie* 1990 z. 2—3/489-490 s. 208—217.